

Bones pràctiques en cultura: entre el relat i el criteri públic

Publicat per [Interacció](#) [1] el 21/10/2019 - 13:24 | Última modificació: 27/04/2026 - 14:02

El document planteja una qüestió de fons que sovint queda diluïda en el llenguatge institucional: què vol dir, realment, parlar de “bones pràctiques” en cultura? Lluny de ser una etiqueta neutra o merament descriptiva, es presenta com un instrument de lectura i d'ordenació del camp cultural, especialment a escala local. En un context on les polítiques culturals acumulen prop de quaranta anys de trajectòria democràtica, la necessitat d'avaluar no respon només a una voluntat tècnica, sinó a la consolidació d'un sector que comença a demanar criteris, comparabilitat i orientació.

El text situa aquesta necessitat dins una evolució històrica clara. Des de l'activisme i l'efervescència dels primers anys de democràcia, centrats en “guanyar el carrer”, fins a etapes de consolidació institucional, especialització d'equipaments i creixent professionalització, les polítiques culturals han anat desplaçant el focus: dels processos als resultats, de la participació espontània a la gestió eficient, de la proximitat a la projecció. Aquest recorregut explica per què avui les bones pràctiques no poden limitar-se a exemples inspiradors, sinó que han d'incorporar una mirada crítica sobre els efectes reals de l'acció cultural.

En aquest marc, els criteris d'avaluació es construeixen com una resposta a nous reptes. El document insisteix en la necessitat d'ampliar horitzons en diversos sentits: sectors (incorporant la cultura científica), agents (visibilitzant actors no institucionals), formats (apostant per pràctiques col·laboratives), espais (repensant equipaments) i públics (treballant l'accés i la diversitat). La cultura deixa de ser un camp delimitat per disciplines i institucions per esdevenir un espai híbrid, connectat amb altres àmbits i amb demandes socials creixents.

Aquesta ampliació, però, no és només expansiva. També obliga a revisar les condicions materials i polítiques en què operen les pràctiques culturals. El text apunta tensions persistents: la crisi de recursos que redueix capacitat d'acció, la dependència de la gestió delegada, les dificultats per arribar a nous públics o la distància creixent entre institucions i ciutadania. En aquest context, una “bona pràctica” no pot ser només innovadora o replicable; ha de ser capaç de respondre a aquestes condicions, de generar impacte social i de sostenir-se en el temps.

El document també introdueix un desplaçament rellevant en la manera d'entendre l'avaluació. Ja no es tracta únicament de mesurar resultats, sinó d'incorporar dimensions com la cohesió social, la participació, la transparència o la capacitat de generar nous vincles entre cultura i societat. La cultura es legitima cada vegada més pel seu valor públic i no només per la seva excel·lència artística o la seva rendibilitat econòmica.

En aquest sentit, el Banc de Bones Pràctiques funciona com un dispositiu doble. D'una banda, recull i visibilitza experiències. De l'altra, construeix un marc normatiu implícit sobre què es considera desitjable en política cultural.

Aquesta operació no és menor. Classificar com a “bona pràctica” implica establir estàndards en un camp que, com el mateix document reconeix, ha crescut sense criteris homogenis ni estàndards compartits entre municipis.

El text no resol del tot aquesta tensió, però la fa visible. En un sistema cultural marcat per la diversitat territorial i per trajectòries desiguals, l'avaluació esdevé alhora una eina de millora i un mecanisme de normalització. La qüestió que queda oberta és fins a quin punt aquests criteris permeten llegir la complexitat de les pràctiques locals o tendeixen a simplificar-les sota un mateix patró.

Referència

Roselló i Cerezuela, D. (2018). [Criteris per a l'avaluació de les Bones Pràctiques en cultura](#) [2]. Banc de Bones Pràctiques dels governs locals; Federació de Municipis de Catalunya; Fundació Carles Pi i Sunyer.

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: avaluació de polítiques culturals

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: planificació cultural

Etiquetes: valor públic de la cultura

Etiquetes: participació cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2019/bones-practiques-cultura>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/45_pdf_categoria.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8117>